

Léto bez virů

Když jsem v květnovém editoriale vyžývala ke klidu, myslela jsem tím žádnou zbytečnou obavu z ošklivého virového onemocnění, které k nám přišlo na konci roku z Číny. I když bylo první pololetí tohoto roku poněkud surrealistické, všichni se postupně smiřujeme s realitou nových, historicky nepodchycených typů virů. Jestli šílenství s rouškami přineslo něco dobrého, tak snad sebereflexi nad vlastním životním stylem. Jen málokomu se chce vrátit ke zběsilému tempu a všichni přemýšlíme o tom, co pozitivního se dá přenést i do doby pokoronavirové. V osobní rovině to není zase tak složité vymyslet. Těžší už to bývá v práci, kde impuls rozpoznají jen optimisticky a kreativně založení jedinci. Kreativitou a pozitivním laděním mě příjemně nakazil třeba profesor Martin Repko, děkan Lékařské fakulty Masarykovy univerzity, který v rozhovoru popisuje, jakým směrem by se medicínské školství mělo vydat, aby lékaři byli co nejlépe připraveni do praxe. Řada dynamických změn už se v Brně děje, protože není na co čekat. Populace stárne a lékařů skokově přibývat nebude. Toho jsou si vědomi třeba i provozatelé soukromých zdravotnických zařízení, kteří své provozy elektronizují a digitalizují a koronavirová krize je přesvědčila

o tom, že se změny dají dělat rychleji, než předpokládali.

Pocit osobního štěstí se ale vždycky bude odvíjet od toho, jak pevnou půdu pod nohama máme. To tvrdě pocítili živnostníci a majitelé firem, stejně jako třeba poskytovatelé zdravotních služeb zodpovědní za miliardové rozpočty a tisíce zaměstnanců, kteří si o jistotě mohou nechat zdát. Ekonomickým dopadem pandemie jsme se proto zabývali i v dalším dílu z cyklu konferencí Jak znovu roztočit kola české ekonomiky, kde ředitelé státních i nestátních nemocnic a ambulantí vyslovovali své obavy z budoucnosti a zamýšleli se nad tím, jestli se dá špičková medicína dělat při podstavu a v polorozpadlých budovách. V medicínské části časopisu jsme se tentokrát věnovali borelióze, která již mnoho let čeká na svou vakcínu. Věříme, že se to brzy podaří, protože jde stále o závažné onemocnění, na které se občas zapomíná a které může vést až k invalidizaci. Zapomínat by se nemělo ani na jiná závažná onemocnění. I když nás předsedkyně České onkologické společnosti ČLS JEP na tiskové konferenci uklidnila, že onkologická péče se během covidové krize našťastí nezastavila.

Klid si přejeme všichni, na druhou stranu by ale bylo krátkozraké myslet jen na to,

co bude za měsíc. Většina zodpovědných lidí takhle uvažovat dokáže a pevně doufá, že tak přemýšlejí i lidé „tam kdesi nahoře.“

Ale klidný nástup léta si určitě popřejme. Dětem určitě neuškodí, když místo do obrazovky s virtuální paní učitelkou budou na chvíli koukat do zeleného. Už i Karel Čapek se kdysi obával, že při stále větší technické vyspělosti se budeme za chvíli ptát, co to je příroda. Ještě více se však bál, že přijde odpověď: „Příroda, příroda, to je to zelené s tím modrým nahoře?“

Pavlína Puličanová

šéfredaktorka

OBSAH

Zdravotnictví a medicína

OBSAH

ZDRAVOTNICTVÍ

■ Jak roztočit kola ekonomiky ve zdravotnictví?	2
■ Prevalence kuřáctví se snižuje	4
■ Útoky na nemocnice neustanou ani po koronaviru	6
■ Učená společnost se zaměří na koronavir	6
■ Viry přicházejí a odcházejí, ale nádory zůstávají	8

■ Rozhovor: Martin Repko	10
■ Václav Vachta: Nastavujeme laťku v ambulantní péči	16
■ Odbory	17
■ Z ministerstva	18
■ Byl spuštěn lékový záznam	20
■ Tržby z volně prodejných léků v ČR vzrostly v prvním kvartálu o pětinu	20
■ Může být matka se svou dcerou v nemocnici v době koronaviru?	22
■ Vzdělávání ve zdravotnictví	24
■ Provoz center duševního zdraví byl omezen. Jak se to dotklo pacientů...	25
■ Zprávy z regionů	26
■ Známe nejlepší článek časopisu Ortopedie za rok 2019	28
■ Personálie	30

MEDICÍNA

■ Rizika terapie dabigatranem u seniorů s renální insuficiencí	33
■ Vitaminu D chrání nejen skelet	37
■ Borelióza: Na cestě za jejím vymýcením. Po stopách vakcíny	40
■ Vědci v Brně vyvíjí software pro plánování léčby dětských...	43
■ Studenti zdravotnických škol mohou usilovat o ocenění Hartmann...	44
■ Přečtete si	47

Ilustrační foto: Shutterstock